

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Τροποποίηση του ν. 2168/1993, εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2008/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων» και άλλες διατάξεις»

Ι. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Α. Γενικά

Το φερόμενο προς ψήφιση Νοσχ, όπως διαμορφώθηκε μετά την επεξεργασία του από τη Διарκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, περιλαμβάνει τρία Κεφάλαια.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 1 έως 8) τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις των ν. 2168/1993 και 456/1976. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, επανακαθορίζονται οι έννοιες των όρων «όπλα», «κυνηγετικά όπλα» και «πυρομαχικά», και προσδιορίζεται, εξ αρχής, η έννοια των ειδικών όρων «φυσίγγια κυνηγετικών όπλων», «μέρος όπλου», «ουσιώδη συστατικά μέρη» και «ανταλλακτικά και εξαρτήματα αυτού». Ορίζεται ότι τα ειδικά όπλα για τον εκφοβισμό και την απομάκρυνση πτηνών από χώρους αεροδρομίων, καθώς και τα περιστροφα και πιστόλια αφέσεως αγώνων εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 2168/1993, και προστίθενται στους τύπους όπλων που θεωρούνται πυροβόλα και τα όπλα μονής βολής με μια κάννη – θαλάμη (άρθρο 1). Περαιτέρω, ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα σχετικά με την εισαγωγή και την εξαγωγή ή την επανεξαγωγή όπλων και συναφών αντικειμένων (άρθρο 2 και 3), επαναπροσδιορίζονται τα είδη για τα οποία επιτρέπεται η εμπορία, η πώληση και η καθ' οιονδήποτε τρόπο διάθεσή τους (άρθρο

4), καθώς και η κατοχή τους, εφόσον έχει εξασφαλισθεί η προβλεπόμενη σχετική άδεια. Επίσης, επεκτείνεται η επιβολή των προβλεπόμενων ποινών στις περιπτώσεις παράνομης κατασκευής, μετασκευής, συναρμολόγησης, επεξεργασίας ή επισκευής των προαναφερόμενων ειδών, καθώς και την περίπτωση της μετατροπής όπλου και απάλειψης ή παραποίησης στοιχείων του (άρθρο 5). Τέλος, συμπληρώνονται οι περιπτώσεις για τις οποίες απαγορεύονται οι άσκοποι πυροβολισμοί και επιβάλλονται οι σχετικές κυρώσεις (άρθρο 6), και τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 456/1976, προκειμένου, εφεξής, να επιτρέπεται η κατ' εξαίρεση κατοχή και χρησιμοποίηση φωτοβολιδών για τις ανάγκες της πολιτικής αεροπορίας, καθώς και η πώληση συσκευών εκτόξευσης φωτοβολιδών και στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) ή και σε φορείς, εκτός Υ.Π.Α., διοίκησης και λειτουργίας μη κρατικών αεροδρομίων (άρθρο 8).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' (άρθρα 9 και 10) ενσωματώνεται στην εσωτερική έννομη τάξη η Οδηγία 2008/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21.5.2008 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων». Στο πλαίσιο αυτό, τροποποιούνται τα άρθρα 17, 23, 26 και 28 του ν. 2168/1993, προκειμένου, κυρίως:

- να επανακαθορισθεί η έννοια των όρων «όπλα» και «οπλοπώληση»,
- να προσδιορισθεί η έννοια των όρων «πυροβόλο όπλο», «πυρομαχικά», «ιχνηλάτηση», «παράνομη κατασκευή» και «παράνομη διακίνηση»,
- να θεσπισθεί η υποχρέωση κάθε προσώπου που χρησιμοποιεί πυροβόλο όπλο να έχει στην κατοχή του το σχετικό ευρωπαϊκό δελτίο,
- να συμπληρωθούν οι περιπτώσεις των εισαγόμενων από το εξωτερικό ειδών, για τα οποία επιτρέπεται η κατασκευή, συναρμολόγηση και επισκευή στο εσωτερικό, κατόπιν σχετικής άδειας, και
- να καθορισθεί η Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας ως η αρμόδια Υπηρεσία συλλογής και ανταλλαγής πληροφοριών, υπεύθυνη για την τήρηση του μηχανογραφημένου αρχείου, στο οποίο έχουν πρόσβαση όλες οι κατά τον νόμο αρμόδιες αρχές, και στο οποίο καταχωρίζονται και διατηρούνται, για χρονικό διάστημα είκοσι ετών, τα στοιχεία που αφορούν στα πυροβόλα όπλα, τους προμηθευτές, τους αγοραστές ή τους κατόχους τους.

Τέλος, το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 11 και 12) περιλαμβάνει μεταβατικές διατάξεις και προσδιορισμό των καταργούμενων ρυθμίσεων.

B. Ειδικότερες Παρατηρήσεις

1. Σε επίπεδο ευρωπαϊκού δικαίου, σημειώνεται ότι, συμφώνως προς την απόφαση 2001/748/ΕΚ του Συμβουλίου της 16.10.2001 «για την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας υπογραφή του πρωτοκόλλου που επισυνάπτεται στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, των εξαρτημάτων τους, των μερών τους και των πυρομαχικών» (ΕΕ L 280 της 24.10.2001), η Επιτροπή υπέγραψε, στις 16.1.2002, εξ ονόματος της Κοινότητας, το εν λόγω Πρωτόκολλο (εφεξής, «Πρωτόκολλο»).

Το Πρωτόκολλο αυτό, στόχος του οποίου (άρθρο 2) είναι η προώθηση, διευκόλυνση και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των συμβαλλόμενων κρατών, προκειμένου να προληφθεί, καταπολεμηθεί και εξαλειφθεί η παράνομη κατασκευή και διακίνηση πυροβόλων όπλων, τμημάτων, συστατικών τους και πυρομαχικών, το οποίο εκδόθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Η.Ε. το 2001 με το ψήφισμα 55/255, άνοιξε για υπογραφή στη Νέα Υόρκη στις 2.7.2001 και τέθηκε σε ισχύ στις 3.7.2005.

Στην ανακοίνωσή της, την 18.7.2005, σχετικώς με τα μέτρα που εξασφαλίζουν μεγαλύτερη ασφάλεια όσον αφορά τα εκρηκτικά, τους πυροκροτητές, τον εξοπλισμό κατασκευής βομβών και τα πυροβόλα όπλα (COM [2005] 329 τελικό), η Επιτροπή διαπίστωσε την ανάγκη να τροποποιηθούν ορισμένες διατάξεις της Οδηγίας 91/477/ΕΟΚ της 18.6.1991 «σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και κατοχής όπλων», προκειμένου να ενσωματωθούν σε αυτήν διατάξεις του Πρωτοκόλλου, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της. Η ανωτέρω Οδηγία τροποποιήθηκε τελικώς από την Οδηγία 2008/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21.5.2008 (ΕΕ.L 179 της 8.7.2008, σελ. 5), η οποία, συμφώνως προς τα οριζόμενα στο άρθρο της 2, έπρεπε να είχε ενσωματωθεί από τα κράτη μέλη το αργότερο έως την 28 Ιουλίου 2010.

Η τροποποίηση της Οδηγίας 91/477/ΕΟΚ αποτελεί μέρος των γενικών εργασιών μεταφοράς στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης των προβλέψεων του Πρωτοκόλλου (οι διατάξεις του άρθρου 10, επί παραδείγματι, του Πρωτοκόλλου υπό τον τίτλο, «Γενικές απαιτήσεις για τα συστήματα παροχής άδειας ή έγκρισης για εξαγωγή, εισαγωγή και διαμετακόμιση», προτείνεται να μεταφερθούν στην ευρωπαϊκή έννομη τάξη διά Κανονισμού, βλ. Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31.5.2010 [COM [2010] 273 τελικό]), οι οποίες, όπως σημειώνεται στην ανωτέρω ανακοίνωση της Επιτροπής, θα της δώσουν τη δυνατότητα να εκ-

πληρώσει την υποχρέωσή της να υποβάλει πρόταση για την προσχώρηση σε αυτό εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γεγονός που αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους της σημερινής πολιτικής της Επιτροπής για τα πυροβόλα όπλα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι, και το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την εφαρμογή του προγράμματος της Χάγης για την ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ C 198 της 12.8.2005, σημείο 4.2, Διεθνής νομική τάξη, σ. 20) περιλαμβάνει πρόταση για την προσχώρηση στο πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για τα πυροβόλα όπλα, ενώ και το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης «για μια ανοικτή και ασφαλή Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες» (Εγγραφο του Συμβουλίου της ΕΕ αριθ. 17024/09, CO EUR-PREP 3 JAI 896 POLGEN 229 της 2.11.2009) υπογραμμίζει ότι η διακίνηση πυροβόλων όπλων συνιστά μία από τις παράνομες δραστηριότητες που εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση για την εσωτερική ασφάλεια της ΕΕ και επιβεβαιώνει ότι η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει να ενθαρρύνει την κύρωση των διεθνών συμβάσεων (και των πρωτοκόλλων τους), ειδικότερα εκείνων που εκπονούνται υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών. Η προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Πρωτόκολλο των Η.Ε. εκκρεμεί ακόμη, αντιπροσωπεύει δε διεθνή δέσμευση της ΕΕ.

Σημειώνεται ότι κυρώθηκαν με τον ν. 3875/2010 η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος, που άνοιξε για υπογραφή στο Παλέρμο Ιταλίας στις 12-15 Δεκεμβρίου 2000, και τα τρία Πρωτόκολλα που τη συνοδεύουν, ήτοι το Πρωτόκολλο για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της Διακίνησης Προσώπων, Ιδιαίτερα Γυναικών και Ανηλίκων, το Πρωτόκολλο κατά της Λαθραίας Διακίνησης μεταναστών από τη Γη, τη Θάλασσα και τον Αέρα, που επίσης άνοιξαν για υπογραφή στο Παλέρμο, στις 12 – 15 Δεκεμβρίου 2000, καθώς και το ανωτέρω Πρωτόκολλο σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, των εξαρτημάτων τους, των μερών τους και των πυρομαχικών. Επισημαίνεται ότι, συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση επί του ν. 3875/2010 (σελ. 19), «μεταξύ του υπό κύρωση Πρωτοκόλλου και του βασικού Νόμου 2168/1993 υπάρχει συμβατότητα, δεν παρατηρούνται ουσιώδεις διαφορές ή αποκλίσεις από τις ρυθμίσεις του Πρωτοκόλλου, το σύνολο δε των ζητημάτων που αφορούν τις ανωτέρω παραβάσεις αποτελεί αντικείμενο ρυθμίσεων του νόμου».

2. Το μεν Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 1 έως 8), το οποίο τιτλοφορείται «Τροποποίηση διατάξεων Ν. 2168/1993 - Ν. 456/1976», περιλαμβάνει, συμφώνως

προς την αιτιολογική έκθεση επί του Νσχ (σελ. 1), μεταξύ άλλων, ρυθμίσεις αναγκαίες, ώστε ο εν λόγω νόμος «να προσαρμοσθεί με το πνεύμα της Οδηγίας 2008/51/ΕΚ». Περαιτέρω, με το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 9 και 10), το οποίο φέρει τον τίτλο «Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2008/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων», «γίνεται η ενσωμάτωση της Οδηγίας 2008/51/ΕΚ» (αιτιολογική έκθεση, σελ. 1) στην ελληνική έννομη τάξη.

Θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, οι προαναφερθείσες τροποποιήσεις του ν. 2168/1993, οι οποίες περιλαμβάνονται στο πρώτο Κεφάλαιο του Νσχ, να ενταχθούν συστηματικώς στο κεφάλαιο Β΄ του Νσχ.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 5 παρ. 3

Με το άρθρο 5 παρ. 3 τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 8 του ν. 2168/1993 και προβλέπεται ότι με ποινή τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος παραλλάσσει όπλο ή απαλείφει ή παραποιεί τον αριθμό του ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο της σήμανσής του, για οποιονδήποτε σκοπό. Μετά την κύρωση του Πρωτοκόλλου με τον ν. 3875/2010 θα ήταν, ενδεχομένως, νομοτεχνικώς ορθό να διαγραφεί η φράση «για οποιονδήποτε σκοπό» [βλ. και άρθρο 5 1 (γ) του Πρωτοκόλλου].

2. Επί του άρθρου 9 παρ. 3 περ. 16

Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται περ. 1β΄ στην παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 2168/1993 και ορίζεται ότι το «Ευρωπαϊκό δελτίο πυροβόλου όπλου είναι έγγραφο, το οποίο χορηγείται κατόπιν αιτήσεως σε πρόσωπο που καθίσταται νόμιμος κάτοχος και χρήστης πυροβόλου όπλου, συμφώνως προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Το πρόσωπο που χρησιμοποιεί το πυροβόλο όπλο υποχρεούται να έχει πάντοτε στην κατοχή του το δελτίο αυτό». Δεδομένου ότι τα σχετικά με το Ευρωπαϊκό δελτίο πυροβόλου όπλου περιλαμβάνονται στο άρθρο 24 του ν. 2168/1993, θα ήταν, ίσως, νομοτεχνικώς αρτιότερο, να περιληφθεί στο άρθρο αυτό ο εν λόγω ορισμός.

3. Επί του άρθρου 10 παρ. 3

Με το άρθρο 10 παρ. 3 προστίθεται παράγραφος 1 Α στο άρθρο 17 του ν. 2168/1993 και, πλέον, προβλέπεται, σε συνδυασμό με την ισχύουσα παρά-

γραφο 3 του άρθρου 17, ότι τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 500.000 έως 10.000.000 δραχμών, δηλαδή 1.500 έως 30.000 ευρώ, η εισαγωγή, μεταφορά, εξαγωγή, εμπορία, διάθεση με οποιονδήποτε τρόπο και κατοχή πυροβόλου όπλου ή μέρους του που δεν φέρει τη σήμανση της παρ. 3 Α του άρθρου 5 ή οποιαδήποτε ενιαία και εύχρηστη σήμανση με αριθμητικό ή αλφαριθμητικό κωδικό ο οποίος παρέχει τη δυνατότητα ευχερούς αναγνώρισης της χώρας κατασκευής. Εν προκειμένω παρατηρείται ότι η μεταφορά των πυροβόλων όπλων χωρίς σήμανση τυποποιείται ως διακεκριμένη παραλλαγή σε σχέση με το έγκλημα του άρθρου 11 παρ. 1 και 7 του ν. 2168/93, η εξαγωγή τους τιμωρείται με τις ίδιες ποινές σε σχέση με το έγκλημα του άρθρου 3 παρ. 1 και 9 του ν. 2168/93, η εμπορία τους καθώς και η διάθεσή τους με οποιονδήποτε τρόπο, με αυστηρότερη στερητική της ελευθερίας ποινή και επεικέστερη χρηματική ποινή σε σχέση με το έγκλημα του άρθρου 6 παρ. 1 και 8 του ν. 2168/93, ενώ η κατοχή τους τυποποιείται ως διακεκριμένη παραλλαγή του βασικού εγκλήματος της κατοχής του άρθρου 7 παρ. 1 και 8 α του ν. 2168/93 (βλ. ανάλογες σκέψεις για το ισχύον άρθρο 17 του ν. 2168/1993 σε Μπέκα Γ., Όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικά, Αθήνα 2000 σελ. 177-178).

4. Επί του άρθρου 10 παρ. 6

Με το άρθρο 10 παρ. 6 του υπό ψήφιση Νσχ τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2168/1993 και προβλέπεται ότι τιμωρείται με κάθειρξη και όποιος οπλοφορεί παρανόμως με πολεμικό τυφέκιο ή πολυβόλο ή υποπολυβόλο ή χειροβομβίδα ή βαρύ όπλο ή όπλο πυροβολικού ή τα μεταφέρει οπουδήποτε. Θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο να αντικατασταθεί η φράση «οπλοφορεί παράνομα με» από τη φράση «φέρει παράνομα», ώστε να επιτυγχάνεται ορολογική ομοιομορφία σε σχέση με το βασικό έγκλημα της οπλοφορίας του άρθρου 10 παρ. 13 περ. α' του ν. 2168/93.

5. Επί του άρθρου 10 παρ. 7

Δια της παρ. 7 του άρθρου 10 του Νσχ ορίζεται ότι ο κάτοχος κυνηγετικού όπλου που δεν έχει εφοδιασθεί με την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του ν. 2168/1993 άδεια κατοχής, δεν υπέχει ποινική ευθύνη αν με δική του θέληση και πριν εξετασθεί με οποιονδήποτε τρόπο για την πράξη του από την αρχή, υποβάλει στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας κατοχής υπό τον όρο της καταβολής για την άδεια κατοχής κυνηγετικού όπλου του 20πλάσιου των τελών που προβλέπονται κάθε φορά. Επειδή εν προκειμένω πρόκειται για λόγο εξάλειψης του αξιοποιήσιμου, θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο να αναφέρεται το έγκλημα του

οποίου το αξιόπιστο εξαλείφεται κατά το πρότυπο της διατύπωσης του άρθρου 384 ΠΚ. Επίσης, εφόσον η προτεινόμενη διάταξη αφορά κυνηγετικά όπλα, θα ήταν συστηματικώς ορθότερο να ενταχθεί στο άρθρο 8 του ν. 2168/93.

Αθήνα, 14.3.2011

Οι Εισηγητές

Αθανασία Διονυσοπούλου

Επιστημονική Συνεργάτις

Δημήτρης Κανελλόπουλος

Προϊστάμενος του Τμήματος Διεθνών και Αμυντικών Μελετών

Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Στέφανος Κουτσομπίνας

Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής

του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

Αν. Καθηγητής του Οικονομικού

Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

